

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XXVI. In Christo Domino post unitionem duas esse naturas, divinam & humanam, omnino esse distinctas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

inheret tanquam cuidam fundamento immobili, & ut breviter dicam, quae in Synodo Chalcedonensi acta sunt, per omnia cum sanctis Patribus Concilii Niceni consonant, ut ipsa demonstrant. Quae illi sanxerunt Patres Concilii Chalcedonensis ab illis sanctis exposuerunt, & interpretati sunt, & se unam fidem scire praeviderunt, & unum Symbolum, & solum, quod illi tradiderunt, & desinuerunt praeiudicare fidem, & omni reprehensione carentem à sanctis Patribus Synodi Nicenae expositam & editam, & hanc ἀναπόχριστορ, id est, intactam manere iusserunt; & hoc Symbolo ab illis edito, eos qui ab errore, aut alia opinione converterentur, & saltem consequi vellent, armari & erudiri mandarunt. Hinc igitur liquet eum, qui cum hac Synodo pugnat, bellum cum Nicenae Synodo suscipere. Reperitur etiam contradicere sancto Cyrillo: illius enim sermonibus Patres huius Synodi gloriantur, & in omnibus cum fide eius & verbis consonant, ac consentiunt. Postquam igitur docimus Synodum Chalcedonensem per omnia cum sanctorum Patrum dogmatibus convenire, nihilque ab eis alienum habere cognoscimus, quae sint, & quales haereses, quibus hac Synodus repugnat, & quanto per certat pro impiis dogmatibus dissolvendis. Sic autem cognoscemus.

(Et post pauca Acephalorum argumenta dissolvit dicens) Sunt praeterea quaedam alia, quae Acephali contra Synodum Chalcedonensem obijciunt, quorum etiam meminisse oportet. Ajunt non debere recipi Synodum Chalcedonensem, quia quum ea congregati sunt, erat iudicio inconstans, & à se dissentientes: idem enim Byzantii Eutychem eiecerunt, & hunc Ephesi cum Dioscuro receperunt, eiecit Flaviano: Et rursus idem Chalcedone Flavianum receperunt, Dioscorum vero eiecerunt. Ad hoc dicimus, non oportere cogitare, quae hominibus evenire solent, multis enim saepe numero hoc accidit, & fortasse, qui existimatione praesunt. Caterum, & si quinque, aut amplius, vel etiam triginta, ex sexcentis reperti sunt, ut dicitur instabili sententia & iudicio, non propterea oportet Synodum sexcentorum virorum repudiare, quandoquidem iidem Ephesi etiam cum Dioscuro congregati fuerunt; neque tamen propter eos Synodum talem Ephesinam repudiat.

Rursus ajunt, si, ut Anatolius Constantinopolitanus dixit, non propter fidem depositus est Dioscorus, sed quia excommunicationem fecit Domino Archiepiscopo Leoni, & tertio vocatus est & non venit; quare non recipitur eum? Resp. Dioscorum manifeste fuisse haeticum, nam in illo Concilio Ephesino approbavit Eutychem errorem, ut Latini in sine superioris capituli ostendimus. Ideo autem dixit Anatolius Dioscorum non fuisse damnatum ob fidem, quia reipsa damnatus non fuit, quod erraverit in Concilio Ephesino secundo, sed quod parere noluerit in Chalcedonensi, cum tertius vocatus. Ut enim constat ex Nicephoro lib. 15, Historiae cap. 4. & ex ipso Concilio Chalcedonensi actione prima post Epistolam Imperatoris ad Dioscorum, ipse initio interfuit Concilio Chalcedonensi, & ibi seipsum excusavit, quod solus non fuerit in Synodo Ephesina secunda, & quod vix potius, atque ignorantia, quam voluntate condemnaverit Flavianum, & secutus fuerit Eutychem: sed ab aliis Episcopis, qui Synodo Ephesina secunda interfuerunt, falsitatus convictus est: & illi quidem veniam sui erroris, in Concilio admisi sunt: Dioscorus vero interfuit sanctae actioni prima Concilii Chalcedonensis, verum cum multa ei alia crimina in actione tertia obiecta fuissent à Concilio, ut colligitur ex Nicephoro loco citato, & ex Liberato Cap. 13. Breviarii, ter etiam vocatus agritudinis causam praetendens, pa-

vere noluit, neque ad Concilium redire, atque ea de causa depositus. Hoc idem colligitur ex actione 16. ejusdem Concilii in exemplari Paschaliano, quod est in sine actionis. Legatur etiam Eusebius lib. 15. cap. 30. Rursus ajunt, quod hac Synodus haeticos recepit, & non licet recipere ipsam. Hoc autem dicitur de Theodoro, & Iba, dicimus, non prius Synodum eos recepisse, quam Nestorium anathematizasset.

Rursus dubitant, quare non petierunt à Theodoro, ut qua contra Cyrillum scripsit anathematizaret, respondemus, non oportere eos Synodum de hoc accusare, sed sanctum Cyrillum; is enim cum in communionem cum in Orientalibus, & cum ipso Theodoro venisset, non petivit ab eo, ut qua scripsit anathematizaret. Quod igitur non fecit S. Cyrillus, non debet accusari S. Synodus; non fuisse, tamen si id quod non fecit ille, fecit hac, cum ab eo petierunt Nestorium anathematizaret. Quod si demum haeticos fuisse illos, neque sic propter hoc Synodus est repudianda. Si quidem & Synodus Nicenae septem haeticos recepit, qui & antea Arriani fuerant, & postea in haeresi perseverarunt, neque propter hanc causam dicitur Synodus centum undecim Patrum, sed centum fidei. Si quidem & Juvenalis Episcopus Hierosolymitanus, & alij multi Episcopi, qui Ephesi cum Dioscuro reperti sunt, Synodo Chalcedonensi interfuerunt, neque tamen propter hoc, ipsi Synodum illam Ephesi repudiavit, sed potius amplectuntur. Hac Leontius, sed plura qui videre desiderat, legat eundem Leontium libro de Sectis, praecipue actione 6. & hoc de argumentis hystoricis, quae haetici obijciunt in sanctam Synodum.

CAPUT XXVI.

In Christo Domino post unionem duas esse naturas, divinam & humanam, omnino esse distinctas.

ACcephali, eorumque sectatores Orientales, Eutychem, qui anam eorum erroribus praebuit, nunc anathematizant (teste Leontio de Sectis actione quinta) propterea quod Christi corpus non esse ejusdem substantiae nobiscum traderet; ipsi vero licet duas naturas ante unionem fuisse agnoscant, post unionem vero unam fuisse tantum, ex his duabus conflata, manentibus naturis inter se inconfusis & distinctis, temere affirmant: eodem profus modo ac corpus & anima, quae citra confusionem in homine unita sunt, unum visibile, alterum invisibile, unum mortale, alterum immortale, hominis non duas naturas, sed unam tantum hominis naturam constituunt. Orientales enim hodie cum non possint intelligere discrimen inter naturam & personam, venentur duas in Christo fieri naturas, ne cum Nestorio duas etiam videantur acclamare personas.

Statuendum igitur est de fide Catholica, Christum nomen esse unius personae duas habentem naturas, divinam scilicet & humanam; hanc vero esse fidem Catholicam, & ad salutem necessariam, & sanctissimis Conciliorum decretis, ac sanctis Patribus apertissime probabimus: sed ne ex ignorantia vocum nobis error contingat, necessarium erit quatuor vocabula, quae apud Patres passim inveniuntur, pauca explanare. Vocabula autem sunt, *Substantia, Natura, Persona, & Hypostasis*. Sciendum ergo, ut optime advertit Leontius de Sectis actione prima, substantiam & naturam apud Patres idem esse, ac rursus idem hypostasim & personam: & cum Verbum divinum assumpsit naturam

lingua-

singularem scilicet humanitatem & non personam, hoc est hominem, multum interest, tum ad Eutychianos, tum etiam ad Nestorianos hæreticos convincendos, scire quid intersit inter personam sive hypostasin, & naturam singularem: ut ea re explicata intelligi facilius possit, maxime coherere & consistere hanc Catholicam doctrinam, DEUM assumpsisse naturam non assumptam personam, ac post incarnationem, humanam naturam assumptam esse omnino distinctam, & aliam naturam à natura Divina. Et quamvis inter omnes constitutum sit in ratione personæ aliquid aliud contineri ultra ea, quæ continet ratio naturæ, siquidem significatur ab omnibus vocabulo concreto, (ut vocabulo *homo*) natura vero abstracto, nempe *humanitas*: sed quid sit hoc quod persona addat sive includat ultra rationem naturæ, & in quo ab ea distinguatur, omnibus variis dicendi modis breviter perstringemus.

Persona igitur creata à natura singulari realiter distinguitur tanquam includens ipsam naturam singularem, & præterea aliquid aliud addens re à natura distinctum, quod propriè sit personalitas. Quam sententiam esse D. Thomæ constat ex 3. p. q. 4. art. 2. Illud vero reale, & à natura realiter distinctum, quod persona includit, nihil aliud est, quam ipsam personalitatem esse naturæ quendam terminum, & complementum substantiale, quo perficitur ultimo, & constituitur substantia primo completa; qui terminus differt re ipsa à natura singulari, tanquam id, quod terminat & complet naturalem ipsius dependentiam ab ultimo termino, in latitudine substantiæ: hic igitur terminus naturæ, quo natura ultimò completur, appellatur substantia naturæ, personalitas, sive hypostasis.

Objicies ex hac sententia sequi, fore aliquam realitatem substantialem in materiali natura, quæ neque sit materia, neque forma, nec compositum ex utraque. Respondetur, si directè intelligas, verum est: indirectè autem & reductivè dici potest, personalitatem istiusmodi pertinere ad compositum ex materia & forma. Nam si per compositum intelligas naturam singularem, ut in abstracto significatur, eatenus ad illam hæc personalitas reductur, & pertinet, quatenus est naturalis terminus & complementum ejus. Si autem per compositum intelligas completam hypostasin, seu suppositum, ad illud hæc personalitas reductur tanquam ultimum constitutum ejus, ut ex prædictis patet.

Nec Philosophus negare voluit esse aliquid substantiale, quod non directè sit materia, nec forma aut natura ex ipsis composita: sicut satis apparet dividens in 5. *Metaph.* & in *Prædicamento substantiæ*, substantiam in primam, & secundam, hoc est, in essentialiam & hypostasin seu suppositum. Sicut enim ex sententia Philosophi essentialitas constituitur per gradum aliquem positivum substantialem: ita etiam ex ejusdem mente intelligere debemus, constitui hypostasin, seu primam substantiam (quæ maxime substantia est) per gradum etiam aliquem & terminum ultimum substantialem.

Neque valet, si objicias primam substantiam Philosopho esse, non nisi naturam singularem ipsam, cum singularitas faciat, ut natura, quatenus singularis est, non sit substantia secunda. Non inquam hæc obiectio valet: Nam inter substantiam secundam & primam completam, qualem intelligere potuit Philosophus, media esse potest substantia prima incompletè & reductivè, quæ

Thom. à Jesu Oper. Tom. I.

nimirum sit natura ut singularis. Cum enim ex natura ut singulari in primis constituta: ut suppositum accedente personalitate, sicque demum fiat substantia prima completa: non incommode natura singularis ad primam substantiam revocabitur, tamen non sit ipsa sola directè & completè substantia prima.

Quod si fundamentum quæras, cur ita de divisione substantiæ, atque adeo de ratione suppositi philosophemur? Respondeo illud præcipuè esse positum in revelata doctrina de hoc Incarnationis Mysterio, quæ & naturale lumen, (ut in aliis materiis) illustrat, & tum demum rectè consistit ac defenditur, si sic ratiocinemur, præsertim cum ista quoque secundum naturæ lumen æquè probabilia atque alia, videantur.

Ex his fit, personam à natura in multis differre. Primo in essendo: nam natura est quædam forma, per quam verbi gratia Petrus constituitur in esse specifico, est enim natura ipsa essentia rei, persona vero superaddit naturæ substantiam; quatenus est principium subsistentiæ in se: quare persona nihil aliud est, quam terminus & sustentaculum naturæ.

Secundo differunt in operando, nam licet ad operandum tam persona quam natura concurrant, tamen diverso modo: nam suppositum seu persona concurret ut principium quod operatur & subsistit; natura vero est principium quo mediante elicitur opus.

Tertio differunt ex modo prædicandi: nam suppositum seu persona primò dicitur generari, produci: & ratio est, quia simpliciter esse, est esse in seipso, & per seipsum, id est, subsistere, hoc autem est suppositi, quia esse in alio est esse quasi diminutum, & natura non dicitur simpliciter esse, sed ratio essendi, quia subsistit non in se, sed in supposito. Item suppositum dicitur operator & agens, natura autem non est propriè operans, sed ratio operandi, & Joannes dicitur loqui, natura humana, quæ est in Joanne, dicitur ratio loquendi.

Præterea assumere naturam, & habere se per modum assumptis, est suppositi, habere se per modum assumpti, est naturæ; ratio est, quia assumere est totius: natura autem significatur per modum partis. Ecce differentiam seu distinctionem utriusque, naturæ videlicet & personæ, quam differentiam non cognoscetes, seu dignoscere nolentes Nestorius, & Eutyches, simul cum Dioscoro prolapsi sunt in varias hæreses. Nestorius falso putans idem esse naturam & personam, & nullam faciens inter utrumque distinctionem, & videns in Christo duas naturas distinctas, in ulit duas personas. Eutyches vero & Dioscorus dicentes idem esse naturam & personam, cognoverunt in Christo unam personam intulerunt unam naturam: itaque tam Eutyches, quam Nestorius ex ignorantia hujus discriminis prolapsi sunt in contrarias hæreses, iste in dualitatem personarum, ille in unitatem naturæ.

Ita & hodie Orientales videntes in Christo unam personam, pro una persona unam dicunt naturam: sed quæro ab illis, si natura & persona omnino idem essent, nullumque esset inter utramque discrimen, sequeretur quod in DEO cum sit una natura, una etiam esset persona. At habemus in Scriptura, *Tres sunt, qui testimonium dant in celo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus, & hi tres unum sunt*: unde evidenter apparet aliquid discriminis esse inter personam & naturam, cum in Divinis natura sit una, personæ vero tres. Item peto à vobis, cum moritur aliquis homo, utrum natura

natura moriatur, an persona? Naturam quidem mori non respondebitis, ergo persona, igitur idem omnino non sunt natura & persona? Propterea cum multae sint acque adeo innumerabiles hominum personae, multaeque innumerabiles naturae hominum dicitis? sed una est omnium hominum natura, & non una est omnium hominum persona, ergo differt natura à persona.

Denique si Orientales renuunt duas admittere in Christo naturas, ne duas videantur admittere personas, cum ex eorum sententia natura & persona idem sint, sequitur quod agnoscentes hanc differentiam inter naturam & personam, facili negotio poterunt vitare errorem, quem timent, & Ecclesiae Catholicae conformari: quod si pertinaciter renuant discrimen hoc confiteri, manifestè incidunt in errorem Nestorii, quem declinare se illa via arbitrantur. Nam fides Catholica praedicat Verbum DEI assumpsisse naturam humanam; igitur si ipsi dicunt idem esse naturam & personam, sequitur quod personam etiam assumperit, & sic in Christo erant duae personae, ut constituebat Nestorius.

Neque propterea audienda est aliquorum Orientalium responsio, qui non verentur, hoc convicti argumento, fateri DEUM etiam assumpsisse personam ut partem perfectionis naturae (& ut distinguatur à Nestorio) addunt hanc quam assumpserit personam, non esse operosam, sed otiosam, non enim operatur quicquam, sed feriat, & ab opere vacat: sed error iste turpissimus est, & execrandus; nam humanitati assumptae à Christo nihil perfectionis deest, licet propriam non habeat personalitatem, quia perfectus est, & dignius humanae naturae subsistere in persona VERBI, quam subsistere in propria persona; quis enim dubitet naturam humanam sustentatam à divina persona, longè perfectiorem esse in Christo, quam in unoquoque nostrum, est enim incomparabiliter, & infinitè perfectior, subsistens in persona VERBI: quae cum sit infinitae perfectionis supplet in natura humana perfectionem humanae personae. Demum, si in operibus naturae nihil otiosum & frustra concedimus, quanto magis in operibus DEI, maxime vero in hoc opere omnium divinissimo.

Secundo, quia si admittunt duas personas, à fortiori duas etiam naturas distinctas post incarnationem admittere debent, quia distincta persona naturam distinctam omnino supponit. Tertio, quare si admittitis duas naturas, duas etiam non admittitis voluntates, quarum altera sit operosa, altera otiosa? Quarto, quare post incarnationem dicitis unam naturam, & non unam etiam personam? sed adversus hunc errorem infra latius oppugnantes Nestorium dicemus.

Præterea absurdissimus error est, asserere in Christo ante unionem, duas illas esse naturas: quomodo enim in Christo fuerant ante unionem, si ante unionem non fuit formaliter Christus ut talis. Idque patet manifestè ex plurimis locis Scripturae, praecipuè ex Cap. 1. Joannis, ibi enim ille Christus, qui habitavit in nobis, dicitur ipsum VERBUM incarnatum, ut patet ex illo contextu sermonis, *In principio erat verbum, &c. & Verbum caro factum est, & habitavit in nobis, & vidimus gloriam ejus gloriam quasi unigeniti à Patre, &c.* Quomodo igitur in Christo, hoc est, in VERBO ante unionem fuerunt duae naturae, divina, & humana, si ante Unionem VERBUM non fuit incarnatum.

Rectissime itaque S. LEO Epistola 10. ad Fla-

vianum cap. ultimo (quae in Concilio Chalcedonensi fuit approbata) cum illa verba Eutycheus retulisset: *Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem, post adunationem vero unam naturam confiteor*; addit: *Miror tam absurdam, tamque perversam ejus professionem, &c.* Cum tam impie duarum naturarum ante Incarnationem unigenitus DEI Filius fuisse dicatur, quam nefarie, postquam VERBUM caro factum est, natura in eo singularis asseritur.

His igitur praemissis, contra errores alios, ut certissimum statuamus, Christum JESUM una constare persona, duabus naturis, divina & humana inter se conjunctis, non confusis, salva cujusque naturae proprietate; fides enim Catholica agnovit semper in Christo post incarnationem duas integras, & perfectas naturas, divinam, & humanam, quae sine ulla permixtione ac confusione, aut inrer ipsas compositione, in vera persona VERBI subsistant, neque divinam naturam in humanam, vel humanam in divinam fuisse conversam, neque tertiam per commixtionem resultasse, sicut ex anima rationali & corpore, ut Orientales hodie faterentur.

Primo haec veritas ex Scriptura probatur, & ante omnia duas esse in Christo naturas, testatur illa Domini verba Joan. 3. *Nemo ascendit in caelum, nisi, qui descendit de caelo, Filius hominis, qui est in caelo.* Nam iste, qui loquebatur, secundum eam naturam, per quam videbatur, & loquebatur, ac Filius hominis erat, non descenderat de caelo, aut tunc cum loquebatur erat in caelo. Ergo alteram habuit nempe divinam, secundum quam descenderat, & erat in caelo.

Deinde nullo modo fieri potest secundum eandem naturam Christum esse aequalem Patri, & minorem: ut Joan. cap. 15. *Ego (inquit) & Pater unum sumus.* & cap. 14. *Pater (inquit) major me est.* Igitur secundum unam fuit aequalis Patri, secundum aliam minor.

Præterea, Antequam (inquit ipse Christus Joan. 8.) *Abraham fieret ego sum.* At idem natus erat temporibus Augusti, nequit autem fieri, ut idem secundum idem fuerit ante & post Abraham. Item, quod S. Thomas Joan. 20. viderat & tergerat in Christo, non erat DEUS, sed caro, & tamen exclamavit dicens: *Dominus meus & Deus meus.* Igitur ille, cujus carnem viderat, simul erat verè DEUS & homo, quod etiam aperte constat Actorum secundo. *Dextera (inquit Petrus) Dei exaltatus, effudit hoc donum.* Nam ex altari non est DEI, sed creaturae, effundere Spiritum sanctum non est creaturae, sed DEI. Item, *Spiritus sanctus posuit vos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo, &c.*

Jam verò illas naturas non esse permixtas, satis ex sacra Scriptura constat, quae sequebatur asserit naturam Divinam esse procul immutabilem: Malach. 3. *Ego Deus & non mutabor.* Et Jacobi primo: *Apud quem non est transmutatio, &c.* Itaque stare non potest tertium, quod Eutycheus dixit, divinitatem in humanitatem, aut contra, fuisse conversam. Nam fieri non potest, ut nullo modo mutetur, vel quod in aliud convertitur, vel id, in quod convertitur aliud.

Præterea Christum Dominum revera fuisse natum ex Virgine, passum, mortuum, sepultum, & resurrexisset tertio die, ac postea caelos ascendisse: neque eundem Christum, non secundum Divinitatem, sed secundum humanitatem, non simulatam, sed veram, fuisse passum, contra errorem seu potius delirium Eutycheus passim, ac luce

ipsa

Joan. 1.

Malach. 3
Jacob. 1.

ipsa manifestius Scripturæ fatentur: sed quia hodie Orientales in hoc etiam Eutychemi damnati, non opus est in his amplius immorari.

Restat igitur, ut ex Conciliis & Patribus sententiam Catholicam de duabus in Christo naturis comprobemus. Plurima sunt Concilia, in quibus error iste expressè damnatur. Primo in Chalcedonenſi Concilio ex instituto, & præsertim *actiōe 5. in Symbolo fidei*, ubi sic dicitur: *Conſitemur in novissimis diebus Filium DEI Unigenitum in duabus naturis, inconfusè, immutabiliter, indivisè, inseparabiliter agnoscendum, nunquam sublata differentia naturarum propter unionem.*

Item in Concilio Constantinopolitano (quod est quinta Synodus generalis) *Can. 2. 7. 8. 10. 11.* Ubi in *Canone illo 8.* sic dicitur: *Secundum substantiam dicentes carni unigenitum Verbum unitum esse, non confusionem quandam ad vices naturarum factam fuisse dicimus, magis autem utraque manente natura, hoc quod est unitum, intelligimus esse carni Verbum.*

Item in *6. Synodo generali actiōe 4.* in Concilio Lateranenſi, sub *Martino Primo* consultatione *5. Cano. 5. 6. 7. & 8.* in Concilio Hispalenſi *2. c. 1.* & passim in aliis; quibus denique adde *Symbolum Athanasii*, ubi eandem veritatem Ecclesia profiteatur maxime in illis verbis: *Unus autem non conversione Divinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in DEUM: unus omnino non confusione substantiæ, sed unitate personæ.*

Tertio repugnat iste error ortodoxis Patrum sententiis: in primis *S. Cyrillus Alexandrinus* apertissime variis in locis hanc veritatem testatur, in *Epistola 8. ad Nestorium*, ubi referens fidem & sententiam Concilii Nicæni: *Licet (inquit) differentes inter se natura & in veram sint unitatem conjuncta, unus tamen ex utrisque est Filius ac Christus, interim non sublata differentia naturarum propter adunationem.* Hæc *Cyrillus*: cuius vestigiis adhærens Sancta Synodus Chalcedonenſis *630.* Patrum, *Cyrilli* testimonium referens sic ait.

Synodus.

Sequens igitur Sanctos Patres unum & eundem filium Dominum nostrum *7ESUM* Christum, in duabus naturis sine confusione, sine mutatione, sine divisione, sine separatione cognitum, uno omnes consensu docemus. Hæc Synodus. Postea adducit verba *S. Cyrilli*.

Cyrilli ex Epistola ad Suenum.

Considerantes igitur, ut dixi, modum Incarnationis, videmus, quod dua natura coierunt inter se secundum unionem, qua distrahì non potest sine confusione, sine mutatione. Caro enim caro est, & non Divinitas, & si *DEUS* factus est *Caro hominis*, & *Caro* enim *Verbum DEUS* est, & non caro, & si propriam fecit *carnem* *Oeconomicè*.

Ejusdem ex eadem Epistola.

Dua natura dicimus, unum vero Christum filium, Dominum, *DEI VERBUM* factum hominem, & incarnatum.

Ejusdem ex libro de fide ad Alexandrinos.

Ego commixtionem non approbo, alienum enim est à fide Apostolica, & à recta traditione *DEI*. *Commixtio*

enim deletionem naturarum operatur. Unio vero ineffabilis, quam qui rectè sentiunt, confitentur, utramque naturam sine confusione servat.

Synodus.

Differentia naturarum nequaquam sublata propter unionem.

Cyrilli ad Nestorium.

Non tanquam differentia naturarum sublata propter unionem.

Synodus.

Quin potius servata proprietate utriusque natura.

Cyrilli ex Epistola ad Suenum.

Est enim unus à nobis dicitur unigenitus *Filius Dei*, incarnatus, & factus homo, non propterea commixtus est, sicut illi videtur. Nec in naturam carnis mutata est natura *VERBI*; imò neque carnis in naturam *VERBI*, sed in proprietate secundum naturam, utraque manente simul, & intellecta secundum rationem paulo ante à nobis redditam uno ineffabilis, & inexplicabilis unam nobis demonstravit naturam *Fili*, sed incarnatam.

Synodus.

Et in unam personam, & in unam hypostasim concurrente.

Cyrilli ex Epistola ad Joannem.

Et tanquam in una persona cognitus, unus enim Dominus *7ESUS* Christus; etsi non ignoratur differentia naturarum.

Præterea *S. Dionysius Areopagita cap. 3.* de Ecclesiastica Hierarchia: *Divina* (inquit) bonitatis infinita clementia benignissime omnino providentiam nostri, nec sic quidem (post peccatum) omisit per se ipsam operari, nostrorum omnium veraciter sine peccato particeps facta, nostraque humilitati inserta absque confusione ulla, & maculatione vera & integerrima Divinitatis sua.

S. Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 4. cum agit de Christi generatione ex Virgine: *Duplex*, inquit, erat Christus: homo quidem id quod apparebat: *DEUS* vero quod intelligebatur. Comedeat quidem ut homo verè, ita ut nos, similes enim nobis corporis affectiones habebat: ut *Deus* autem quinque panibus aluit quinque milia, &c.

S. Athanasius in *Evangelium* de Sanctissima Deipara: *Sanctificata*, inquit, superventu Spiritus sancti *Virgo* eum gestabat, quæ ex sua propria essentia *DEI* erat *Filius*, pro unica ejus Divinitatis natura, & gignit eundem incarnatum & hominem factum, secundum duarum naturarum proprietatem, eundemque duplicem & unum ex duobus constantem inconfusè, immutabiliter, atque indivisim credi oportere statuimus. Et infra: *DEUS* interim perfectus & homo perfectus: unus ratione unus persona; duplex tamen natura.

S. Basilii libro primo contra *Eunomium* post medium: sicut formam, inquit, assumpsisse servi, in essentia humana natura Dominum nostrum natum esse significat: sic cum dicit in forma *DEI* esse (ad *Philipp. 2.*) *Divina* essentia proprietatem penitus declarat.

S. Gregorius Nazianzenus Orat. in Christi Nativitatem: *Missus*, inquit, est, verum ut homo; duplici enim natura erat; siquidem & fatigatus est, &

fame & siti laboravit, & angere correptus est, & laboriosus fuit, ut lex naturæ fieret.

Innumera Patrum tam Græcorum, quam Latinorum possemus testimonia adducere: qui plura desiderat legat Theodoretum in Dialogo *Immutabilis*, & in Dialogo *Inconfusus*, ubi prolixè testimonia omnium s. Patrum, qui ante ipsum fuerunt adducuntur. Idem fecit S. Leo in *suis Epistolis*, B. Vigilii *lib. 5. contra Eutychetem*, Gelasii in *lib. de duabus naturis*, & novissime omnia Patrum & Doctorum usque ad nostra tempora testimonia congestit Auctor Theauri Catholici *lib. 2. de Christo Salvatore*.

Denique error iste repugnat etiam manifestè rationi; sed antequam ulterius procedamus, notandum est pro explicatione hujus controversiæ, ex D. Thoma 4. *contra Gentes cap. 41.* quod uniti aliqua in natura non est, quod duæ naturæ adinvicem quomodocunque uniantur: Nam revera in Christo duæ naturæ unitæ sunt, sed quod illæ duæ naturæ convenient in una tertia natura, vel essentia, quæ aliquo modo ex naturis unitis constituitur, sicut quod aliqua duæ naturæ in persona uniantur, dicit quod eadem persona in duabus naturis subsistat, sicut ac rationem personæ exerceat, in ordine ad utramque naturam ipsam sustentans, & proprias utriusque naturæ operationes exercens. Hoc supposito, Probatur. Tunc aliqua duo uniantur in natura, quando uniantur in aliqua essentia, quæ ex unione duarum naturarum resultat: sed implicat naturam Divinam & humanam hoc modo uniri, ergo, &c. Probatur minor: Nam quæ uniantur in natura, necessario habent mutuam & intrinsecum ordinem inter se, imo & essentialem dependentiam ad invicem: sed implicat naturam Divinam habere aliquo modo ordinem, quia forma totalis, qualis est humanitas, cum per se loquendo sit totum, & non pars, nequit intrinsecè & substantialiter ordinari ad alterius naturæ compositionem. In quo distinguitur humanitas ab anima rationali, quia hæc & quæcunque alia forma ex propria natura non est substantia totalis, sed potius pars alterius naturæ integræ: & ita dicit intrinsecum, & substantialem ordinem ad naturam, cujus est pars, & ad aliam partem simul componentem: at humanitas & quæcunque forma totalis non dicit talem ordinem per se, & substantialem, ergo, &c.

Secundo probatur, quando aliqua duo uniantur in natura, talis natura, in qua fit unio, semper est perfectior aliis naturis, quæ in illa uniantur: continet enim perfectionem utriusque: sed implicat dari naturam perfectiorem essentia Divinam; ergo nulla natura potest esse terminus hujus unitis.

Tertio probatur. In Christo post unionem sunt duæ formæ: ergo sunt duæ naturæ. Consequentia patet, quia forma, natura, & essentia, idem sunt. Antecedens probatur ex illo ad *Philip. 2. lippenles 2. Quis cum in forma Dei esset, formam servi accepit.* Sed forma DEI & forma servi sunt duæ formæ: ergo, &c.

Quarto, in sacris literis post unionem contraria enunciantur de Christo, nempe ea quæ sunt potentie Divinæ, & quæ sunt infirmitatis humanæ: sed contraria de eodem secundum idem enunciati non valent: ergo enunciantur secundum aliam, & aliam naturam, & ex consequenti non est in Christo tertio aliqua natura ex duabus resultans.

Postremo, Christus est verus DEUS & verus

homo, ut constat ex sacra Scriptura; ergo verè habet naturam divinam & humanam; non enim fieri potest, ut divina natura & humana fiant una natura, ut ostendit D. Thomas 3. *p. 9. 2. art. 1.* hac evidenti ratione.

Quia si ex Divinitate, & humanitate fit unum, vel fit unum ordine & compositione, eo modo, quo ex pluribus lapidibus fit unus acervus, vel una domus: sed hoc dici non potest: quia Christus non esset unus per se, sed per accidens: item non esset unus simpliciter, sed multa simpliciter, & unum secundum quid: quorum utrumque derogat veritati Incarnationis. Vel fit unum per se, per transmutationem, eo modo, quo ex elementis fit mixtum, & hoc affirmari non potest, tum quia natura divina est omnino immutabilis, & sic neque ipsa potest in aliud converti, neque aliud in ipsam: tum quia id, quod ex mixtione resultat, ut constat *ex primo de Generationis cap. de mixtione*, non est ejusdem substantiæ cum miscibilibus; & sic Christus, neque esset consubstantialis Patri, neque Matri, quorum utrumque fidei adverbatur. Vel fit unum per se, abque ulla transmutatione: sed neque hoc potest dici; nam fieret unum modo quantitativo, sicut ex diversis membris fit unum corpus: & hoc non, cum natura Divina sit incorporea: vel eo modo, quo ex materia & forma fit unum, & hoc est adhuc impossibilis; tum quia natura divina, & humana sunt entia completa in actu, & ex duobus entibus in actu nequit unum per se fieri; tum quia natura divina nullius potest esse forma, præsertim corporis: tum quia alia species inde resultans, esset pluribus communicabilis, & ita essent plures Christi: tum denique quia Christus alias neque esset naturæ divinæ, neque humanæ; differentia enim addita variat speciem, sicut unitas numerum.

Ut vim hujus rationis Patrumque sententiam manifestam, effugiant Jacobitæ, hodie aliam excogitarunt suam hæresim propagandi viam, dicentes in Christo Domino duas naturas fuisse unitas, ac post unionem in illo veram fuisse Divinitatem, veramque Humanitatem; unam tamen factam fuisse naturam personarum, ex duabus naturis non personatis, sine tamen mixtione, aut confusione. Quare licet concedant Christum ex duabus consistasse naturis, tamen concedere illum in duabus naturis subsistere, ne videantur cum Nestorio duas ponere in illo personas. Sed ferè idem est, iste errandi, sive dicendi modus cum aliis. Nam vel illæ naturæ non personarum sunt ante unionem distinctæ inter se, & hoc nequit intelligi, ut jam supra confutavimus. Vel illa natura personata, quæ resultat ex duabus naturis Divina & Humana, est tertia natura composita ex duabus, sicut homo ex anima & corpore, & hoc est quod Patres Concilii, & ratio ipsa demonstrat esse erroneum. Si autem volunt dicere personam Christi esse compositam ex duabus naturis, hoc est, subsistentem in illis, hic sensus Catholicus est: sed tunc fatendum est, cum Ecclesia Catholica duas esse in Christo naturas perfectas, indistinctas, neque inter se commixtione aliqua, aut compositione conjunctas, duas iidem voluntates & operationes, ut jam *infra* etiam ostendere conabimur.